

Wijziging Uitvoeringsregel onttrekken van water uit een oppervlaktewater

De wijzigingen in de uitvoeringsregel zijn hieronder in rood weergegeven

1.2 Uitvoeringsregel onttrekken van water uit een oppervlaktewater

1.2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk staat het onttrekken uit een oppervlaktewater centraal. Het onttrekken van water uit een oppervlaktewater kan het watersysteem ontregelen. Het onttrekken van water uit bijvoorbeeld kleine, kwetsbare beken en bronbeken kan grote schade toebrengen aan dit type oppervlaktewateren. Daarom is het onttrekken van water niet zonder meer toegestaan en zijn hier regels voor opgesteld. Dit hoofdstuk heeft tevens betrekking op de bijbehorende onttrekkingsvoorziening.

Het onttrekken van water vindt plaats door middel van een onttrekkingsvoorziening. Voor wat betreft het aanleggen, hebben, wijzigen en verwijderen van een onttrekkingsvoorziening kan meestal volstaan worden met de zorgplicht. Als de onttrekking vergunningplichtig is, dan worden in de vergunning voorschriften opgenomen met betrekking tot de onttrekkingsvoorziening.

Als u van plan bent om water te onttrekken uit een oppervlaktewater doorloop dan het desbetreffende stroomschema opgenomen in dit hoofdstuk. U ziet dan of de handeling is toegestaan en welke regels van toepassing zijn.

Definities

Onttrekken: het door middel van een werk halen van water uit een oppervlaktewater.

Onttrekkingsvoorziening: een constructie om water aan een oppervlaktewater te onttrekken.

Primair water: een oppervlaktewater dat in de legger als primair water is aangeduid. Primaire wateren zijn van groot belang voor het (functioneren van het) watersysteem.

Secundair water: een oppervlaktewater dat in de legger als secundair water is aangeduid. Secundaire wateren zijn wateren die van boven lokaal belang zijn voor het (functioneren van het) watersysteem.

Overige wateren: wateren die niet in de legger zijn aangeduid als primair of secundair. Deze wateren hebben slechts een lokaal belang voor het (functioneren van het) watersysteem.

Stroomschema's

De stroomschema's zijn opgebouwd uit een aantal vragen (criteria). De vragen in de stroomschema's zijn nader toegelicht in de *toelichting*. Als het stroomschema doorlopen is, resulteert dat in een bepaalde uitkomst. Deze uitkomst kan zijn:

- algemene regel met meldplicht en zorgplicht;
- vergunningplicht en zorgplicht.

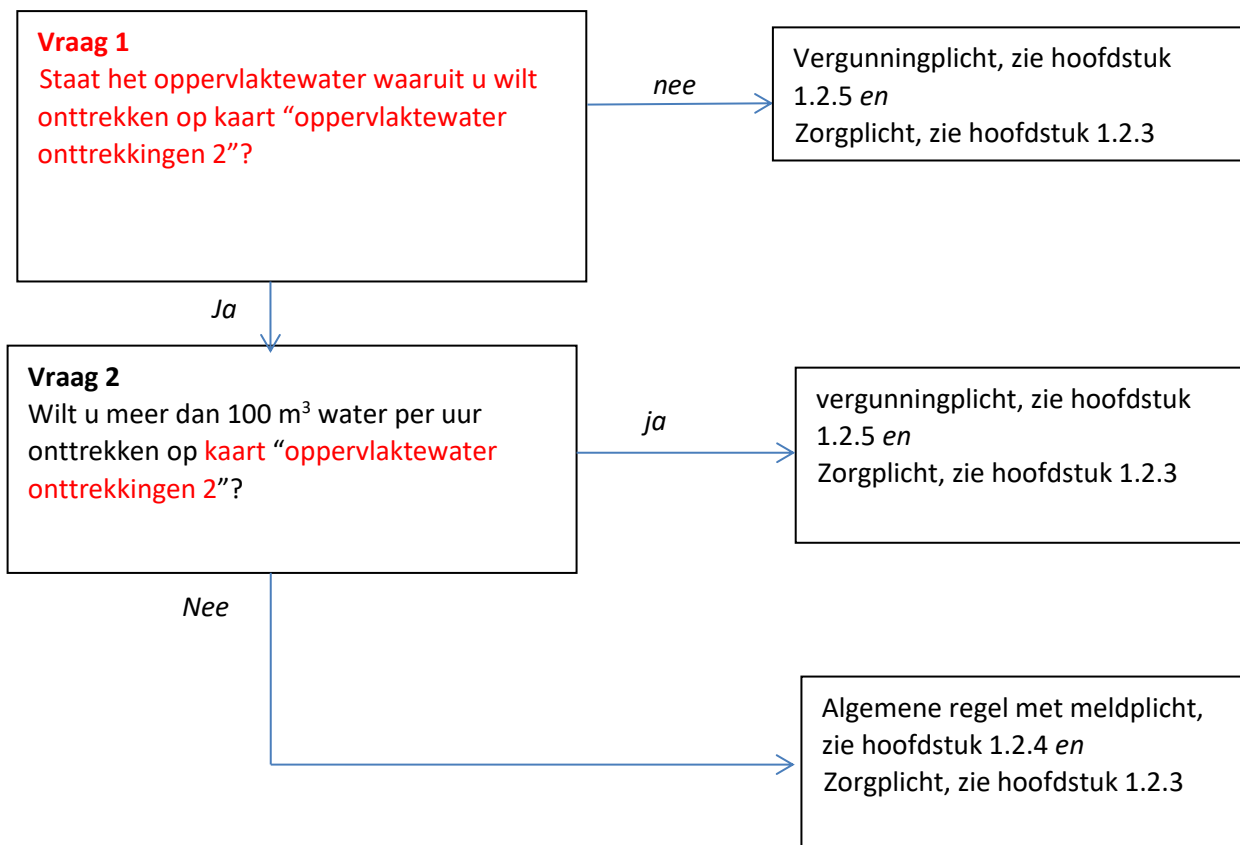
Deze uitkomsten zijn in dit hoofdstuk nader toegelicht en uitgewerkt in regelgeving die van toepassing is. Als u water wilt gaan onttrekken uit een oppervlaktewater, dient u de voorschriften en regelgeving die in de betreffende paragrafen zijn uitgewerkt na te leven. De zorgplicht is altijd van toepassing, dus ook aanvullend op de voorschriften uit een algemene regel of vergunning.

Aanvullende regelgeving

Naast de regelgeving die in dit hoofdstuk is opgenomen kan er ook nog andere regelgeving van toepassing zijn. Ook die regelgeving moet dan worden opgevolgd.

Verder kan er naast de regelgeving van het waterschap ook regelgeving van de gemeente of van het rijk van toepassing zijn. Het is aan de initiatiefnemer zelf om na te gaan of hij ook nog aan andere uitvoeringsregels en/of andere regelgeving moet voldoen.

1.2.2 Stroomschema onttrekken uit een oppervlaktewater



Toelichting bij vraag 1 en 2

Voor het onttrekken van water is geen individuele belangenafweging noodzakelijk **indien niet meer dan 100 m³ water per uur** uit een van de wateren wordt onttrokken zoals vermeld op de bij deze uitvoeringsregel behorende kaart. Op deze kaart zijn de oppervlaktewateren opgenomen **met een basisafvoer van tenminste 400 m³ per uur** waaruit onder normale omstandigheden maximaal 100 m³ water per uur kan worden onttrokken zonder aantasting van het functioneren van de betreffende oppervlaktewateren. ~~Oppervlaktewateren waarbij onttrekkingen kunnen leiden tot (ernstige) aantasting van het functioneren van het oppervlaktewater en of van de (aquatisch) ecologische waarden van het oppervlaktewater zijn niet op deze kaart opgenomen. Dat geldt bijvoorbeeld voor alle bronbeken.~~

Via het stellen van algemene regels worden **onttrekkingen tot maximaal 100 m³ per uur** uit de aangewezen oppervlaktewateren voldoende beschermd. Wel is het wenselijk dat onttrekkingen gemeld worden. Zo nodig kunnen via een maatwerkvoorschrift nadere voorschriften worden opgelegd in het belang van het functioneren van het watersysteem en het voorkomen van wateroverlast. Een maatwerkvoorschrift kan inhouden dat minder dan 100 m³ water per uur mag worden onttrokken. Ook kunnen onttrekkers op deze manier, in tijden van droogte en een algeheel onttrekkingsverbod, geïnformeerd worden.

Naast de voorschriften zoals opgenomen in de algemene regels geldt ook de zorgplicht (zie 1.2).

Toelichting bij vraag 2 en 3

Indien meer dan 100 m³ per uur wordt onttrokken uit een op kaart onttrekken oppervlaktewater opgenomen oppervlaktewater of indien onttrokken wordt uit andere dan de op kaart aangewezen oppervlaktewateren is een individuele beoordeling nodig.

Dit geldt ook voor onttrekkingen uit overige oppervlaktewateren (oppervlaktewateren die niet in de legger zijn opgenomen). In verband met de omvang van de onttrekking of de status of aard van het oppervlaktewater van waaruit u wilt onttrekken is een individuele beoordeling van het verzoek nodig met het oog op de te beschermen belangen. Naast de vergunning geldt de zorgplicht.

1.2.3 Zorgplicht

De zorgplicht zoals bedoeld in artikel 3.1 van de Keur is altijd van toepassing op onttrekkingen uit alle oppervlaktewateren binnen het beheergebied van het waterschap (primaire, secundaire en overige). Voor wat betreft het aanleggen en hebben van een onttrekkingsvoorziening geldt dat de zorgplicht alleen van toepassing is op voorzieningen die zijn aangelegd in de op de legger opgenomen primaire en secundaire oppervlaktewateren.

De zorgplicht houdt in elk geval in dat:

1. De instroomvoorziening het onderhoud en de doorstroming van het oppervlaktewater niet belemmert.
2. De onttrekking niet mag leiden tot beschadiging van de bodem, oevers of taluds. Uitspoeling van bodem en taluds kan een negatief effect hebben voor de ecologie en de doorstroming belemmeren.
- ~~3. Het bij het onttrekken meenemen van levende organismen zoveel mogelijk wordt beperkt.~~
4. Degene die het water onttrekt informeert het bestuur zo spoedig mogelijk over eventuele veroorzaakte schade en over de getroffen en nog te treffen maatregelen.

~~Het waterschap heeft voor punt 3 van de zorgplicht beschreven hoe u kunt voldoen aan de zorgplicht. Dit wordt een erkende maatregel genoemd.~~

~~Ter beperking van het meenemen van levende organismen tijdens het onttrekken kan een zuigkorf om de zuigmond worden aangebracht. Als de zuigmond van de aanzuigslang is voorzien van een zuigkorf met gaten met een diameter van maximaal 3 mm en als de diameter van de zuigkorf minimaal 3 maal de diameter van de aanzuigslang bedraagt, dan wordt in voldaan aan onderdeel 3 uit de bovenstaande zorgplicht.~~

1.2.4 Algemene regel

In het stroomschema wordt verwezen naar één of meer algemene regels, zoals bedoeld in artikel 3.2 van de Keur. Deze algemene regel(s) is/(zijn) hieronder uitgewerkt.

In specifieke situaties kunnen door het dagelijks bestuur via een maatwerkvoorschrift voorschriften worden gesteld in aanvulling op of in afwijking van de in de algemene regel opgenomen voorschriften.

Naast de algemene regel is ook altijd de zorgplicht van toepassing.

1.2.4.1 Algemene regel met meldplicht

Om te voldoen aan deze algemene regel dient de initiatiefnemer te voldoen aan de volgende artikelen.

Artikel 1. Voorschriften onttrekken algemeen

1. De onttrekkingsvoorziening dient zodanig gemarkeerd te zijn dat de ligging duidelijk zichtbaar is.
2. De onttrekkingsvoorziening wordt verwijderd indien deze geen functie meer vervult.
3. Ter beperking van het meenemen van levende organismen tijdens het onttrekken wordt een zuigkorf met een diameter van minimaal 3 maal de diameter van de aanzuigslang en met gaten met een diameter van maximaal 3 mm om de zuigmond aangebracht.

Artikel 2. Voorschriften onttrekken t.b.v. beregening in relatie met waterconservering

1. Het is alleen toegestaan water te onttrekken t.b.v. het beregenen van percelen indien het in het te beregenen perceel aanwezig systeem van drainage is ingesteld in overeenstemming met uitvoeringsregel 3.8 (uitvoeringsregel draineren van gronden).
2. Lid 1 is van overeenkomstig toepassing indien de ontwatering van het te beregenen perceel (mede) wordt bepaald door een aangebrachte stuw en of ander peilregulerend werk als bedoeld in uitvoeringsregel 1.15 (OWL-stuwen en andere peilregulerende werken in overige wateren).

Artikel 2.3. Meldplicht

Voor deze algemene regel geldt een meldplicht. Dit houdt in dat:

1. Uiterlijk een week voor aanvang van de ~~lozing~~ **onttrekking** wordt een melding gedaan aan het waterschap.
2. De melding wordt bij voorkeur digitaal via het omgevingsloket, (zie hiervoor www.omgevingsloket.nl of www.waterschaplimburg.nl) bij het waterschap ingediend. De melding kan ook op papier rechtstreeks bij het waterschap worden ingediend. U kunt daarvoor contact opnemen met het cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving (vergunningen@waterschaplimburg.nl of telefonisch via 088 – 88 90 100).
3. Bij de melding wordt de in het meldingsformulier gevraagde informatie gevoegd.
4. Wijziging van de gemelde gegevens dient binnen 10 werkdagen worden doorgegeven aan het waterschap.
5. **De melding heeft betrekking op de beoogde onttrekking die tot 1 januari 2022 plaatsvindt.**

Toelichting bij artikel 1

Indien $\leq 100 \text{ m}^3$ onttrokken wordt uit oppervlaktewateren zoals aangegeven op de bij de uitvoeringsregel behorende kaart dient voldaan te worden aan de voorschriften zoals opgenomen in artikel 1. Met het oog op het doelmatig kunnen voeren van onderhoud en het voorkomen van schade is het van belang dat een onttrekkingsvoorziening zichtbaar is. In specifieke situaties kunnen door het dagelijks bestuur via een maatwerkvoorschrift voorschriften worden gesteld in aanvulling op of in afwijking van de in de algemene regel opgenomen voorschriften.

In beginsel leidt elk werk in een oppervlaktewater tot risico's voor het functioneren van het oppervlaktewater, bijvoorbeeld schade aan de oever of het talud. Om deze reden wordt voorgeschreven dat onttrekkingsvoorzieningen die niet meer worden gebruikt, dienen te worden

verwijderd. Op grond van de zorgplicht dient het talud zodanig te worden hersteld dat het aansluit op de rest van het talud en dat geen verzakkingen ontstaan.

Ter beperking van het risico dat levende organismen worden meegenomen bij het onttrekken van water, is voorgeschreven dat een zuigkorf moet worden aangebracht om de aanzuigslang waarmee dit risico wordt beperkt.

Toelichting bij artikel 2

Met het oog op waterconservering (water zo lang mogelijk vast houden in het gebied) dient drainage van landbouwgronden peilgestuurd plaats te vinden. In het noordelijk deel van ons beheersgebied geldt deze verplichting sinds 2018 voor alle gedraineerde landbouwgronden. In het midden geldt sinds 2014 dat nieuw aan te leggen drainagesystemen peilgestuurd moeten zijn. Voor 2014 aanwezig traditionele drainagesystemen moeten voor 2029 worden omgebouwd tot een peilgestuurd systeem. Het dagelijks bestuur kan op grond van uitvoeringsregel 3.8 (draineren van gronden) bekend maken dat een peilgestuurd systeem in de hoge stand moet worden ingesteld met het oog op het beperken van de noodzaak tot onttrekking van water uit oppervlaktewaterlichamen en van grondwater.

In dit artikel is bepaald dat het alleen toegestaan is oppervlaktewater te onttrekken t.b.v. beregening indien het systeem van drainage in het te beregenen perceel is ingesteld in overeenstemming met de uitvoeringsregel draineren van gronden (uitvoeringsregel 3.8). Dit betekent dat een drainage peilgestuurd moet zijn en dat het peil daarvan is ingesteld conform de uitvoeringsregel. Deze voorwaarde is gesteld omdat een traditioneel drainagesysteem of een niet juist ingesteld systeem van peilgestuurde drainage er toe leidt dat eerder een noodzaak tot beregening ontstaat en dat beregening op percelen met een traditioneel drainagesysteem of met een onjuist ingesteld systeem van peilgestuurde drainage tot gevolg heeft dat meer onttrokken moet worden dan in de situatie dat het systeem van peilgestuurde drainage correct is ingesteld. Met het oog op het beperken van de noodzaak tot onttrekken t.b.v. beregening en daarmee met het oog op bestrijding van verdroging, geldt de in dit artikel opgenomen voorwaarde.

Toelichting bij vraag 2 artikel 3

Het onttrekken dient gemeld te worden om zicht te houden op het aantal onttrekkingen en daarmee op de totale hoeveelheid die onttrokken uit een oppervlaktewater kan worden onttrokken.

Aan de hand van de bij de melding te verstrekken informatie kan het waterschap beoordelen of in de concrete situatie naast de in artikel 1 opgenomen voorschriften aanvullende of afwijkende voorschriften noodzakelijk zijn met het oog op de te beschermen belangen. Het waterschap kan via een maatwerkvoorschrift (zie artikel 3.2 van de keur) aanvullende of afwijkende voorschriften voorschrijven. Om die reden is het dan ook van belang dat wijzigingen ten opzichte van de oorspronkelijk ingediende melding zo spoedig mogelijk aan het cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving van het waterschap worden doorgegeven (vergunningen@waterschaplimburg.nl of telefonisch via 088 – 88 90 100).

De melding heeft betrekking op onttrekkingen die in het jaar 2021 plaatsvinden. De melding geldt slechts voor deze bepaalde termijn met het oog op de evaluatie van de gewijzigde regelgeving die in 2021 plaatsvindt. Dit betekent dat onttrekkingen die in 2021 worden gemeld, slechts gelden in 2021. Indien de onttrekking ook in 2022 en verder zal plaatsvinden, zal deze opnieuw moeten worden gemeld, of, indien de regelgeving als gevolg van de evaluatie wijzigt, een vergunning aangevraagd moeten worden.

1.2.5 Vergunningplicht

Als volgens het stroomschema een vergunningplicht geldt, dan mag de handeling niet zonder meer worden uitgevoerd en moet hiervoor op grond van artikel 3.3 van de Keur eerst een vergunning zijn verleend. In de betreffende hoofdstuk is aangegeven hoe een vergunning kan worden aangevraagd. De vergunning wordt bij voorkeur via het omgevingsloket (zie hiervoor www.omgevingsloket.nl of www.waterschaplimburg.nl) bij het waterschap aangevraagd. De vergunning kan ook rechtstreeks bij het waterschap worden aangevraagd. U kunt daarvoor contact opnemen met het cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving (vergunningen@waterschaplimburg.nl of telefonisch via 088 – 88 90 100).

Het afwegingskader waar vergunningaanvragen aan worden getoetst is na te lezen in het document “Beleidsregels bij de Keur van het Waterschap Limburg 2019”.

Indien u nog verdere vragen heeft, kunt u contact opnemen met het cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving van het waterschap (vergunningen@waterschaplimburg.nl of telefonisch via 088 – 88 90 100). U kunt daarvoor contact opnemen met het cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving (vergunningen@waterschaplimburg.nl of telefonisch via 088 – 88 90 100).